

Oczekiwania i rzeczywistość wdrożenia ZZZW w okresie 30 lat zarządzania gospodarką wodną w Polsce – zlewnia rzeki Białki na tle raportu wskaźników SDG.

Tomasz Walczykiewicz, Monika Bryła, Katarzyna Kraj

Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej -PIB

Zintegrowane Zarządzanie Zasobami Wodnymi (ZZZW) to szerokie pojęcie, które dotyczy integracji wielu czynników i działań mających wpływ na gospodarkę wodną w aspektach diagnozy stanu, planowania, czynników technicznych, społecznych i kulturowych, a także informacji i edukacji. Przywoływana najczęściej definicja ZZZW to ta, przyjęta przez Global Water Partnership, niezwykle szeroka, sformułowana przez specjalistów z dziedziny gospodarki wodnej i nie zawsze właściwie interpretowana. W Polsce począwszy od początku lat 90-tych transformacja polityczna, gospodarcza i społeczna objęła również gospodarkę wodną, a członkostwo w Unii Europejskiej zobligowało do wdrożenia dyrektyw środowiskowych w tym opartej o zasady ZZZW Ramowej Dyrektywy Wodnej. Do chwili obecnej kilkakrotnie nowelizowano Prawo Wodne, a kolejne zmiany doprowadziły autorów do zadania pytania czy zbliżają one Polskę do osiągnięcia ZZZW. W badaniach dokonano analizy raportu dotyczącego Wskaźnika 6.5.1 „Stopień wdrożenia zintegrowanego zarządzania zasobami wodnymi” przedstawionego przez Polskę w 2020 roku w raporcie do ONZ w ramach szerszego raportowania stanu wdrożenia Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDG). Kontekst złożonego raportu dotyczącego skali całego kraju osadzono w zlewni Białki objętej przez autorów badaniami w zakresie poziomu przygotowania do ZZZW. Tłem dla prowadzonych analiz jest przeprowadzona dyskusja kolejnych zmian Prawa Wodnego, które wpłynęły nie tylko na system organizacyjny gospodarki wodnej ale również jego otoczenie i osłabienie fundamentów służących uspołecznieniu procesu podejmowania decyzji tak istotnego dla zarządzania zasobami wodnymi. Zlewnia Białki to szczególnie wrażliwy obszar, cenny przyrodniczo a jednocześnie znacznie obciążony turystycznie i gospodarczo, co wpływa istotnie na środowisko wodne oraz jego otoczenie i gdzie w konsekwencji wdrożenie ZZZW przy następujących zmianach w Prawie Wodnym napotyka na wyjątkowe bariery.